

Best practice Duurzame Mondverzorging bij IC patiënten

Achtergrond

Mondverzorging bij IC patiënten kan op verschillende manieren worden uitgevoerd. Een voorbeeld is het poetsen van tanden met een tandenborstel waarbij een tube tandpasta gebruikt wordt, met water in een spuit gespoeld wordt en eventueel chloorhexidine (of een ander antisepticum) gebruikt wordt en het uitgezogen wordt met een yankauer. Een andere methode is om gebruik te maken van sets voor eenmalig gebruik. Er zijn sets die een borstel met zuig, en een spoelvloeistof gebruiken. Er zijn echter geen data over hoe duurzaam beide methodes zijn.

Vergelijk van methoden van mondverzorging

Voor deze best practice zijn 2 methoden onderzocht, uitgaande van 4 verzorgingsmomenten per dag (met verzorging bij elke SDD toepassing; dit kan per IC anders zijn):

- Mondverzorging met tandenborstel, tandpasta, chloorhexidine oplossing, water in spuit om te spoelen (uit de kraan op patiëntenkamer) en yankauer. In deze setting wordt gerekend met dagelijks vervangen van spuit, plastic beker om water uit op te zuigen en yankauer (gebruiksduur: 24 uur n.a.v. advies infectiepreventie). Tandeborstel en tandpasta worden gedurende gehele opname gebruikt.
- Mondverzorging met sets voor eenmalig gebruik. Hiervoor worden per 24 uur 2 sets met borstel met zuig en spoelvloeistof en 2 sets met swab met zuig en spoelvloeistof gebruikt.

Omdat de milieu impact van de gebruikte producten niet bekend is, is gerekend met gewicht aan afval dat veroorzaakt wordt (methode: waste audit). Ook is het aantal verschillende leveranciers meegenomen.

De data staan in onderstaande tabel (gerekend met 7 dagen opname):

Traditioneel	aantal	volume	totaal gewicht	verpakking	totaal gewicht verpakking	materiaal
Tandpasta tube 75 ml	1	98	98	23	23	
Tandenborstel	1	10	10	1	1	plastic
Chloorhex 100ml	1	130	130	30	30	plastic
Swabje groen	28	1,7	47,6	0,7	19,6	plastic
Yankauer	7	16	112	1	7	plastic
Sputen	7	36	252	1	7	gelamineerd
Plastic beker 50ml	7	5	35		35	
	52	296,7	684,6	56,7	122,6	

Mondzorgset	aantal	volume	totaal gewicht	verpakking	totaal gewicht	materiaal
2 swabs met 1 orale spoelvloeistof	14	22	308	2	28	harder plastic, deels bedrukt
1 swab en 1 borstel met orale spoelvloeistof en bevochtiger	14	22	308	2	28	harder plastic, deels bedrukt
	28	44	616	4	56	

Conclusie:

Mondverzorging met tandenborstel, tandpasta, chloorhexidine oplossing, beker, water in spuit en yankauer komt uit op een totaalgewicht aan materialen van 685 gram voor 1 week gebruik. Hiervan is 88 gram verpakking. Indien geen chloorhexidine oplossing gebruikt wordt (is bij SDD niet nodig), dan wordt het gewicht 550 gram per week, waarvan 123 gram verpakking. Bij deze methode van mondverzorging worden producten van 7 verschillende leveranciers gebruikt. Mondverzorging met mondzorgsets komt uit op een gewicht aan materialen van 616 gram, waarvan 56 gram verpakking. Dit product komt van 1 leverancier. Er is in dit voorbeeld uitgegaan van 4 keer per dag mondzorg rondom SDD toedieningen. Gebruik van handdoek of matje is bij beide methodes buiten beschouwing gelaten i.v.m. gelijke inzet bij beide methodes.

Advies

Er zijn diverse manieren van mondverzorging bij IC patiënten. De meest duurzame manier hangt af van het aantal keer mondverzorging per dag, de gebruiksduur van materialen, zoals een yankauer en spuit (1 dag versus meerdere dagen) en het aantal producten dat gebruikt wordt (i.v.m. levering door verschillende leveranciers). De methode waarbij 2-4 wegwerpsets met zuig, borsteltje en spoelvloeistof gebruikt wordt is duurzamer dan gebruik van tandenborstel en tandpasta gedurende hele opname in een setting waarbij dagelijks wissel van een nieuwe yankauer en spuit vereist zijn. Als langer gebruik van yankauer en spuit toegestaan zijn, dan is er weinig verschil tussen beiden methoden (uitgegaan van afval; aantal leveranciers is nog steeds meer bij gebruik tandenborstel en tandpasta methode).

DISCLAIMER:

DIT DOCUMENT IS OPGESTELD DOOR DE COMMISSIE DE GROENE IC VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR INTENSIVE CARE. DE COMMISSIE SPANT ZICH IN OM DE INHOUD VAN DIT DOCUMENT ZO ACTUEEL MOGELIJK TE HOUDEN. ONDANKS DEZE ZORG EN AANDACHT IS HET MOGELIJK DAT DE INHOUD ONVOLLEDIG EN/OF ONJUIST IS.

GEBRUIK, OPENBAARMAKING, VERMENIGVULDIGING, VERSPREIDING EN/OF VERSTREKKING VAN DEZE INFORMATIE AAN DERDEN IS TOEGESTAAN, MITS DE JUISTE BRONVERMELDING GEHANTEERD WORDT.